

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 244 / 2005

Σ.Α.Τ.Ε.

ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ε' Τμήματος

Συνεδρίαση της 11-5-2005

ΣΥΝΘΕΣΗ:

Πρόεδρος: Πράσιнос Ιωάννης, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Νομικοί Σύμβουλοι: Θεοφανόπουλος Θεόδωρος, Θωμόπουλος Χρήστος,
Ηλιάκης Θεόδωρος, Σακελλαρίου Ιωάννης, Απέσσος Μιχαήλ,
Καραγιανοπούλου Ιωάννα, Κλαδιάς Αντώνιος.

Εισηγητής: Παναγιώτης Ι. Σπανός, Πάρεδρος του Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Αριθμ. πρωτ. ΤΥ-Δ/Φ550-22/οικ.14720/5-4-2005
έγγραφο του Υφυπουργού Πολιτισμού κ. Γ. Ορφανού
(Διεύθυνσης Μελετών Αθλητικών Έργων)

Περίληψη Ερωτήματος: Εάν, μετά την ισχύ του Ν. 3316 / 2005, ο αρμόδιος για θέματα Γ.Γ.Α. Υπουργός (ή ο Γ.Γ.Α.) εξακολουθεί να έχει την αρμοδιότητα, μετά γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου της Γ.Γ.Α., (α) να αποφασίζει τη δημοπράτηση έργου της Γ.Γ.Α. με την εφαρμογή του συστήματος με προεπιλογή ή με μελέτη – κατασκευή, και (β) να εγκρίνει ειδικούς επί πλέον όρους που προστίθενται στις σχετικές διακηρύξεις.

Επί του ερωτήματος αυτού το Ν.Σ.Κ. γνωμοδότησε ως ακολούθως:

Α. 1. Με τις διατάξεις των άρθρων 42 (παρ. 9 και 11) και 45 (παρ. 2) του Ν. 3316/2005 «Ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και παροχή συναφών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» (Α' 42) ορίζονται τα εξής:

(α) Άρθρο 42: (παρ.9) «Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 8 του Ν. 3263/2004 αντικαθίσταται ως ακολούθως: Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου κατασκευών, μπορεί να προστίθενται στη διακήρυξη επιπλέον όροι, όταν τούτο ενδείκνυται από το είδος ή την πολυπλοκότητα του προς ανάθεση έργου».

(β) (παρ.11): «Τα τρία τελευταία εδάφια της παραγράφου 2β του άρθρου 4 του Ν. 1418/1984, όπως ισχύει, αντικαθίστανται ως ακολούθως: Για την εφαρμογή της διαδικασίας δημοπράτησης έργου με προεπιλογή και του συστήματος υποβολής προσφοράς που περιλαμβάνει μελέτη-κατασκευή, σύμφωνα με την περίπτωση της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου, απαιτείται προηγούμενη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, μετά από γνώμη του Συμβουλίου Κατασκευών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων».

(γ) Άρθρο 45 (παρ. 2): «Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες που προβλέπονται από το νόμο αυτόν ασκούνται από τα αρμόδια όργανα της αναθέτουσας Αρχής και του εργοδότη, σύμφωνα με τις οργανωτικές διατάξεις τους. Με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζονται τα αποφαινόμενα και γνωμοδοτούντα όργανα των επί μέρους αναθετουσών Αρχών, για τις ανάγκες εφαρμογής του νόμου αυτού.

Αποφαινόμενα όργανα που έχουν καθοριστεί με προγενέστερες διατάξεις διατηρούν τις αρμοδιότητές τους μέχρι την έκδοση νέας απόφασης.

Μέχρι την έκδοση των νέων αποφάσεων ως αποφαινόμενα και γνωμοδοτούντα για τις συμβάσεις του νόμου αυτού όργανα, ορίζονται όργανα και υπηρεσίες των αναθετουσών Αρχών με απόφαση του οργάνου διοίκησης των αρχών αυτών».

Επίσης, με τη διάταξη της παρ. 2 εδάφ. ε' του άρθρου 46 του ίδιου πιο πάνω νόμου 3316/2005, από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργείται "κάθε γενική ή ειδική διάταξη αντίθετη σε διατάξεις του παρόντος νόμου".

2. Αντίστοιχες διατάξεις υπάρχουν και στο άρθρο 19 παρ. 1 και 3 του Ν.1418/84 (Α'-23) "Δημόσια έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων ", όπου μεταξύ άλλων ορίζεται ότι (παρ.1.:) " Τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες. που προβλέπονται από το νόμο αυτόν και τα π.δ/τα που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του, ασκούνται από τα αρμόδια όργανα ή συμβούλια του φορέα κατασκευής του έργου σύμφωνα με τις οργανωτικές διατάξεις του κάθε φορέα. Και (παρ. 3.:) "Στα έργα που εκτελούνται από άλλους φορείς, εκτός από τις υπηρεσίες αρμοδιότητας του Υπουργείου Δημοσίων Έργων, μπορεί μα π.δ/τα, που

Σ.Α.Τ.Ε.

εκδίδονται με πρόταση του Υπουργείου Δημοσίων Έργων και του αρμόδιου κατά περίπτωση Υπουργού, να γίνεται ο ειδικότερος προσδιορισμός των οργάνων και συμβουλίων που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν για τα έργα των φορέων αυτών σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού και των π.δ/των που εκδίδονται με εξουσιοδότησή του.....”

3. Κατ' εξουσιοδότηση και σε εκτέλεση της ως άνω διάταξης του άρθρου 19 παρ. 3 του Ν. 1418/1984 εκδόθηκε το Π.Δ. 38^α/1987 «Όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν και ειδικές ρυθμίσεις σε θέματα έργων που εκτελούνται από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου που εποπτεύονται ή ελέγχονται από αυτή» (Α' 11). Με τις διατάξεις δε των άρθρων 1, 2 και 3 του διατάγματος αυτού ορίζονται τα παρακάτω: **Σ.Α.Τ.Ε.**

«Άρθρο 1. Αρμόδια Όργανα.

Αρμόδιοι για τη λήψη αποφάσεων κατά τις διατάξεις του Ν. 1418/84 «Δημόσια έργα και ρυθμίσεις συναφών θεμάτων» και των Προεδρικών Διαταγμάτων τα οποία εκδίδονται σε εκτέλεσή του για τα έργα που εκτελούνται από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και τα εποπτευόμενα ή ελεγχόμενα από αυτή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου είναι ο αρμόδιος για θέματα της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού Υπουργός, ο Γενικός Γραμματέας Αθλητισμού ή τα εξουσιοδοτούμενα όργανα σύμφωνα με τις οργανωτικές διατάξεις της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού όπως ειδικότερα ορίζεται στα επόμενα άρθρα.

Άρθρο 2

1. Ο προσδιορισμός της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού ως κυρίου του έργου ή «εργοδότη» και των υπηρεσιών της ως «φορέα κατασκευής» για τα έργα που προβλέπει η παρ. 1 του άρθρου 2 του Ν. 665/1977 (ΦΕΚ Α 225) γίνεται σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του ίδιου άρθρου 2 του αυτού νόμου 665/1977.

2. «Διευθύνουσα Υπηρεσία» ή «Επιβλέπουσα Υπηρεσία» είναι:

α) για τα έργα της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού οι Αρμόδιες Διευθύνσεις ή τμήματα ή γραφεία της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες οργανωτικές διατάξεις.

β) για τα έργα των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου που εποπτεύονται.....

Άρθρο 3. Τεχνικό Συμβούλιο.

1. Το Τεχνικό Συμβούλιο της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού συγκροτείται

Το Τεχνικό Συμβούλιο παρέχει τη γνώμη του για τα θέματα που ορίζει ο Ν. 1418/84 και τα εκτελεστικά αυτού διατάγματα καθώς και για κάθε θέμα που παραπέμπει σ' αυτό ο

Υπουργός, ο Υφυπουργός ή ο Γενικός Γραμματέας Αθλητισμού και αναφέρεται στη μελέτη και εκτέλεση έργων.**Σ.Α.Τ.Ε.**

Β. Από τις προαναφερθείσες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Ο νέος νόμος (3316/2005) για την ανάθεση και εκτέλεση δημόσιων συμβάσεων εκπόνησης μελετών κλπ. επέφερε μεταβολή στο μέχρι σήμερα ισχύον σχετικό νομοθετικό πλαίσιο, προσαρμόζοντάς το και προς το αντίστοιχο κοινοτικό δίκαιο. Παράλληλα, ο νόμος αυτός περιέχει αφενός μεν και εξουσιοδοτικές διατάξεις που προβλέπουν την έκδοση κοινών υπουργικών αποφάσεων με τις οποίες ορίζονται αποφαινόμενα και γνωμοδοτούντα όργανα, αφετέρου δε και ειδικές - μεταβατικές - διατάξεις για να μην εμποδιστεί η άμεση εφαρμογή του από τυχόν καθυστέρηση της έκδοσης των αναγκαίων κανονιστικών πράξεων. Ειδικότερα:

2. (α) Από την παρ. 9 του άρθρου 42 του παραπάνω νόμου 3316/2005, που τροποποίησε το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 8 του Ν. 3263/2004, προκύπτει ότι με απόφαση του Υπουργού ΠΕ. ΧΩ .ΔΕ., που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του τεχνικού συμβουλίου κατασκευών, *μπορεί να προστίθενται στη διακήρυξη επιπλέον όροι, όταν τούτο ενδείκνυται από το είδος ή την πολυπλοκότητα του προς ανάθεση έργου. Δηλαδή, την αρμοδιότητα αυτή, που μέχρι την ισχύ του Ν. 3316/2005 ασκούσε η Προϊσταμένη του έργου Αρχή με αιτιολογημένη απόφαση της, ο νομοθέτης θέλει εφεξής να την ασκεί ο Υπουργός ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., "για την αποφυγή φωτογραφικών διατάξεων που τίθενται επί πλέον σε διακηρύξεις διαγωνισμών, χωρίς να υφίσταται αποχρώντες λόγοι, παρά μόνο η προσπάθεια εύνοιας συγκεκριμένων υποψηφίων",* όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται και στην εισηγητική έκθεση του νόμου αυτού (προ τελευταία παράγραφο του άρθρου 42 αυτής).

β. Επίσης, από την παρ. 11 του ίδιου ως άνω άρθρου και νόμου, που τροποποίησε τα τρία τελευταία εδάφια της παρ. 2 β του άρθρου 4 του Ν. 1418/1984, προκύπτει ότι για την εφαρμογή της διαδικασίας δημοπράτησης του έργου με προεπιλογή και του συστήματος υποβολής προσφοράς που περιλαμβάνει μελέτη – κατασκευή, απαιτείται πλέον να εκδοθεί απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., μετά από προηγούμενη γνώμη του Συμβουλίου Κατασκευών της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του Υπουργείου ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., αντί της μέχρι τώρα απαιτούμενης "αιτιολογημένης γνώμης του οικείου τεχνικού συμβουλίου της αρμόδιας

Προϊσταμένης Αρχής". Δηλαδή, εφεξής για να εφαρμοστεί η προαναφερθείσα διαδικασία δημοπράτησης έργου θα πρέπει να εκδοθεί ειδική (για κάθε περίπτωση) απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και μετά από (απλή) γνώμη του Συμβουλίου Κατασκευών της Γ.Γ.Δ.Ε. / ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και όχι αιτιολογημένη γνώμη του οικείου κάθε φορά τεχνικού συμβουλίου. Η νομοθετική αυτή μεταβολή συνεπάγεται μεν συγκέντρωση αρμοδιοτήτων στον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. και στο Συμβούλιο Κατασκευών της Γ.Γ.Δ.Ε. και μπορεί να δημιουργήσει αντίστοιχα λειτουργικά προβλήματα, αλλά η νέα ρύθμιση είναι σαφής και τροποποιεί τις προηγούμενες σχετικές διατάξεις. Τούτο, άλλωστε, επιβεβαιώνεται και από τη διάταξη της παρ. 2 εδάφ. ε' του άρθρου 46 του πιο πάνω νόμου 3316/2005, σύμφωνα με την οποία *"από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργούνται...(ε) κάθε γενική ή ειδική διάταξη, αντίθετη σε διατάξεις του παρόντος νόμου"*.

3. Περαιτέρω δε, από την παρ. 2 του άρθρου 45 του ίδιου αυτού νόμου (3316/2005) προκύπτει ότι τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες που προβλέπονται από το νόμο αυτόν ασκούνται από τα αρμόδια όργανα της αναθέτουσας Αρχής και του εργοδότη, σύμφωνα με τις οργανωτικές διατάξεις τους, καθώς και ότι με κοινές αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζονται τα αποφαινόμενα και γνωμοδοτούντα όργανα των επί μέρους αναθετουσών Αρχών, για τις ανάγκες εφαρμογής του νόμου αυτού, δηλαδή για την ανάθεση και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων εκπόνησης μελετών και την παροχή συναφών υπηρεσιών. Η εξουσιοδότηση αυτή παρέχεται για την περίπτωση που από τις οργανωτικές διατάξεις κάθε υπηρεσίας δεν προκύπτουν τα όργανα αυτά (Εισ. Έκθ. στο άρθρο 4). Επίσης, από το προτελευταίο εδάφιο της παραγράφου αυτής (2) προκύπτει ότι τα αποφαινόμενα όργανα που έχουν καθοριστεί με προγενέστερες διατάξεις διατηρούν τις αρμοδιότητές τους, για τα θέματα του νόμου αυτού (μελέτες), προσωρινώς και μέχρι την έκδοση νέας ως άνω κοινής υπουργικής απόφασης, (πρβλ. σχετικώς και ΣτΕ Ολομ. 1308/2001 και ΣτΕ (Τμ. Α') 2383/1996, καθώς και Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 440/1993 Β' Τμ.). Εξάλλου, κατά το μεταβατικό αυτό στάδιο, δηλαδή μέχρι να εκδοθεί η κοινή αυτή υπουργική απόφαση, τα αποφαινόμενα όργανα και οι υπηρεσίες των αναθετουσών αρχών κάθε υπηρεσίας, όπου αυτά δεν υπάρχουν, ορίζονται με απόφαση του οργάνου διοίκησης αυτών, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της προαναφερθείσας παραγράφου (2). **Σ.Α.Τ.Ε.**

4. Από αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου 19 του Ν. 1418/1984, προκύπτει ότι τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες, που προβλέπονται από το νόμο αυτόν και τα προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότησή του (π.χ. το Π.Δ. 609/1985), ασκούνται από τα αρμόδια όργανα ή συμβούλια του φορέα κατασκευής του έργου, σύμφωνα με τις οργανωτικές διατάξεις του κάθε φορέα, ενώ με προεδρικά διατάγματα που εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού (τότε Δημοσίων Έργων και ήδη) ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ και του κατά περίπτωση Υπουργού μπορεί να προσδιορίζονται τα αποφαινόμενα όργανα και συμβούλια που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν για τα έργα που εκτελούνται από τους οικείους φορείς αυτών. Σε εκτέλεση της τελευταίας αυτής διάταξης έχει εκδοθεί και το προαναφερθέν ως άνω Π.Δ. 38^α/1987, που καθόρισε τα όργανα, για τη λήψη αποφάσεων κατά τις διατάξεις του Ν. 1418/1984 και των σε εκτέλεση αυτού εκδοθέντων Προεδρικών Διαταγμάτων, καθώς και τα γνωμοδοτικά συμβούλια για τα αθλητικά έργα και εγκαταστάσεις που εκτελεί η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και οι εποπτευόμενοι από αυτήν φορείς (κατά το άρθρο 2 του Ν. 665/1977). Τα όργανα, δηλαδή, αυτά εξακολουθούν να αποφαινόμενα για τα θέματα του Ν. 1418/1984, οι δε αρμοδιότητές τους αυτές, κατ' αρχήν, δεν θίγονται από τις ρυθμίσεις του νέου νόμου 3316/2005, εκτός από τις περιπτώσεις που η αρμοδιότητα αφορά (α) ζητήματα μελετών τα οποία ρυθμίζει ο τελευταίος αυτός νόμος, και η οποία διατηρείται μεν αλλά προσωρινώς και μέχρι να εκδοθεί η προβλεπόμενη ως άνω κοινή υπουργική απόφαση και (β) θέματα των διατάξεων των παρ. 9 και 11 του άρθρου 42 του νόμου αυτού, όπως ανωτέρω αναφέρθηκαν.

Γ. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος : (α) μέχρι να εκδοθεί η προβλεπόμενη από τη διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παρ.2 του άρθρου 45 του Ν. 3316/2005 κοινή απόφαση των υπουργών ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και Πολιτισμού, για τις μελέτες των έργων αρμοδιότητας της Γ.Γ.Α. εξακολουθούν να υφίστανται οι αρμοδιότητες των οργάνων που προβλέπονται από τις διατάξεις του Π.Δ. 38^α /1987 και να διατηρούν την ιδιότητά τους τα με βάση τις διατάξεις αυτού ορισθέντα αποφαινόμενα και γνωμοδοτούντα όργανα για τη λήψη σχετικών αποφάσεων και (β) ο αρμόδιος για τα θέματα της Γ.Γ.Α. Υπουργός (ή ο Γ.Γ.Α.), επί των εκτελούμενων έργων αρμοδιότητας της Γ.Γ.Α., δεν έχει αρμοδιότητα να αποφασίζει την προσθήκη ειδικών επί πλέον όρων σε διακήρυξη διαγωνισμού, για τον οποίον έχουν εκδοθεί ήδη πρότυπα τεύχη διακήρυξης, ούτε να αποφασίζει για

Σ.Α.Τ.Ε.

την εφαρμογή της διαδικασίας δημοπράτησης έργου με προεπιλογή και του συστήματος υποβολής προσφοράς που περιλαμβάνει μελέτη – κατασκευή, διότι για τα θέματα εφεξής αρμόδιος είναι ο Υπουργός ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ., σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 9 και 11 του άρθρου 42 του Ν. 3316/2005

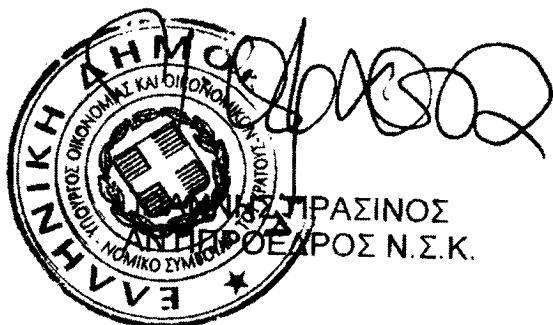
ΕΘΕΩΡΗΘΗ

Σ.Α.Τ.Ε.

Αθήνα, 17-5-2005

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΣΠΑΝΟΣ
ΠΑΡΕΔΡΟΣ Ν/Σ.Κ.